

идентичности. Изследва се предаването и наследяването на символни капитали, формулирането на социални позиции, конструирането на формални и неформални институции и пространства, в които взаимодействат локално, национално, транснационално³.

Според френския философ Жил Липовецки в съвременността, която той определя като хипермодерност, съществува парадокс, свързан с бъдещето, и той се изразява в отношението към миналото. Последното „се съживява чрез истинска треска по наследството и възпоменаването. Днес всичко става претекст за запазване и музеифициране, включително и неотдавнашните неща”. Тази своеобразна реабилитация, оценностяване, на миналото не е свързана с желанието на съвременника да следва традициите, да бъде традиционалист. Миналото се превръща в инструмент за търсене на добро съществуване, свързано с „качеството на живота, с респекта към природните дадености и наследството, с естетическите удоволствия”⁴. Понятието „музеификация” отразява „свърхпроизводството на наследство, минало и история чрез овещняването им в предмети-образци, натоварени със символна стойност”. Този процес „е свързан с редица процедури: деконтекстуализиране, дистанциране от настоящето, реконтекстуализиране и естетизация за масово потребление” (Казаларска 2013, 73). Намира израз в неимоверно нарастване на броя на музеите в последните десетилетия. В България според различни източници броят им е 188, 226 или 330, като не е ясно на каква основа са се получили тези цифри.

Дискурсът за музея

Наблюденията ми не могат да обхванат многообразието от стратегии и дейности на музеите и в този смисъл нямат претенцията за представителност. Все пак ще се опитам да очертая основни насоки в създаването и представянето на културни наследства в музея в съвременността с оглед и на българските реалности.

³ Вж. например публикациите в Ганева-Райчева/ Елчинова/ Златкова/ Вуков 2012; Elchinova and oth. 2012.

⁴ Откъс от лекцията му „Време, консумиране и начин на живот в хипермодерните общества” в НБУ, април 2005; вж. също Липовецки/ Шарл 2005.